

Werkwoordspelling

Leer- en oefenboek (1)

Spellingsoefeningen tegenwoordige tijd

Groep 5

© 2016 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). v. 02

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

ISBN 978-94-92265-23-4

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Onderwerp | Enkelvoud of meervoud 6

Werkwoordstam | Kennismaking 10

Werkwoordstam | Gemengd 16

Stam + t 20

Bijzondere werkwoorden | Kennismaking 26

Bijzondere werkwoorden | Gemengd 30

Laat het zien! 34

Spellingregels gemengd 35

Antwoorden 40

Werkwoord Wijzer 47

Inleiding

Met dit Werkwoordspelling Leer- en oefenboek groep 5 (deel 1 van een serie) kunnen kinderen op een goede en verantwoorde manier – zelfstandig – hun vaardigheden voor werkwoordspelling verder ontwikkelen.

Werkwoordspelling is een belangrijk onderdeel van het spellingonderwijs. Om jezelf schriftelijk goed uit te drukken, is het belangrijk dat je goede zinnen maakt en de woorden op de juiste manier vervoegt en spelt. Elke Nederlandse zin bevat werkwoorden, dus is het van belang dat een kind deze werkwoorden correct kan schrijven.

Bijna alle Nederlandse basisscholen bieden een basispakket aan om de werkwoordspelling aan te leren en te oefenen. Toch blijkt dat veel kinderen meer oefening nodig hebben dan dat dit basispakket biedt. Kinderen zijn over het algemeen niet zo bewust bezig met spelling, waardoor er snel fouten gemaakt kunnen worden.

Spelling moet steeds weer herhaald worden, want een kind past het altijd en overal toe. Tijdens de schoolperiode, maar ook in een toekomstige carrière en het privéleven. Het is belangrijk om te blijven oefenen om de spelling op niveau te houden.

Oefenen op basis van de leerlijn

Werkwoordspelling lijkt voor veel kinderen lastig, maar gelukkig is het helemaal niet zo ingewikkeld als vaak gedacht wordt. Met deze Leer- en oefenboeken kan op een gerichte en verantwoorde manier geoefend worden met de werkwoordspelling, doordat de opbouw van de boeken gebaseerd is op de leerlijn.

Leer- en oefenboek (1)

Zo leren kinderen in dit eerste deel de spellingregels in de tegenwoordige tijd. Dit begint met de werkwoordstam; de basis van veel spellingregels. Tevens is er speciale aandacht voor de vervoeging van de bijzondere werkwoorden. Leer- en oefenboek (1) eindigt met gemengde oefeningen voor alle spellingregels in de tegenwoordige tijd.

Leer- en oefenboek (2)

In Leer- en oefenboek (2) komt een korte herhaling van de werkwoordstam aan bod, gevolgd door de spellingregels en de vervoegingen van de bijzondere werkwoorden in de verleden tijd.

Leer- en oefenboek (3)

Het laatste deel van de serie, Leer- en oefenboek (3), biedt alle spellingregels en vervoegingen van de werkwoorden in de tegenwoordige tijd en verleden tijd gemengd aan.

Samen bieden deze drie delen een compleet leer- en oefenpakket voor de werkwoordspelling in groep 5.

Verskillende oefeningen

Dit Leer- en oefenboek bestaat uit diverse eigentijdse oefeningen, die passen bij de belevingswereld van het kind en die aansluiten bij de aangeboden spellingregels. Voorafgaand aan de oefeningen volgt een overzicht van wat er precies geleerd gaat worden, gevolgd door een heldere uitleg. In deze uitleg zijn belangrijke termen dik gedrukt en worden ondersteunende afbeeldingen en duidelijke voorbeeldzinnen gebruikt.

De moeilijkheidsgraad van de oefeningen varieert. Zo zijn er onderdelen in het Leer- en oefenboek die starten met het onderdeel 'Kennismaking'. Hierin is de uitleg uitgebreider en zijn de oefeningen van een lager niveau. In het daaropvolgende onderdeel 'Gemengd' worden de spellingregels kort herhaald en zijn de oefeningen van een hoger niveau. Hierdoor kan iedere leerling een succesgevoel ervaren.

De opbouw van de oefeningen en de structuur van het Leer- en oefenboek, maken dat kinderen verantwoord, maar ook zelfstandig kunnen oefenen.

In de oefeningen wordt gebruik gemaakt van de afkortingen voor de tijden. Tegenwoordige tijd wordt afgekort met tt, verleden tijd met vt.

Laat het zien!

Na het algemene oefengedeelte volgt de pagina 'Laat het zien!' Deze pagina bevat een aantal vragen die kort toetsen of het kind de inhoud van het boek en de aangeboden spellingregels heeft begrepen. Mochten bepaalde inhouden nog onduidelijk zijn, dan kunnen de pagina's met uitleg opnieuw doorgenomen worden.

Na de pagina 'Laat het zien!' volgt het oefengedeelte waarin alle spellingregels voor de tegenwoordige tijd gemengd worden aangeboden. Hierin kan het kind laten zien dat hij de opgedane kennis op de juiste manier kan toepassen.

Werkwoord Wijzer

Achter in het boek bevindt zich de Werkwoord Wijzer. Het doel van de Werkwoord Wijzer is: op een schematische en overzichtelijke manier laten zien hoe kinderen werkwoorden moeten spellen in de tegenwoordige tijd.

De Werkwoord Wijzer kan uit het boek geknipt worden, zodat deze tijdens het maken van de oefeningen gebruikt kan worden als hulppkaart.

Tips en ondersteuning

In het Leer- en oefenboek worden ook tips gegeven met betrekking tot de werkwoordspelling. Zo is de onderstaande tip geplaatst bij een uitleg waar gesproken wordt over klinkers en medeklinkers.

Klinkers zijn a, e, i, o, u.

Medeklinkers zijn alle andere letters.

Mocht een kind zich afvragen wat klinkers en medeklinkers ook weer zijn, dan kunnen zij dit lezen in de tip. Deze tips behoeven geen afzonderlijke en uitgebreide uitleg. Ze zijn ter ondersteuning van de spellingregels en de oefeningen.

Méér oefenen

Dit boek is het eerste deel van een set van drie. Alle boeken samen vormen een gedegen oefening voor de werkwoordspelling.

Wil je méér oefenen, dan bieden wij ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Kijk op onze website www.taal-oefenen.nl.

In deze oefeningen leer je:

- wat het onderwerp in een zin is,
- wat enkelvoud en meervoud betekenen,
- of het onderwerp in het enkelvoud of meervoud staat.

Bijna elke zin heeft een **onderwerp**. Het onderwerp kun je ook wel de **hoofdpersoon** noemen. Het onderwerp vind je door te vragen **wie** of **wat** iets doet.

Let op! Een zin in de gebiedende wijs heeft geen onderwerp. Het geeft aan dat je iets wel of niet **moet** doen. Het is een bevel.

Onderwerp

Voorbeeldzinnen

- Ik loop naar het park.
- Hij fietst naar school.
- Wij vliegen naar de maan.
- De hond blaft.
- De pen valt.
- Schrijf dat op!

Wie of wat ... ?

- Wie of wat loopt?
- Wie of wat fietst?
- Wie of wat vliegen?
- Wie of wat blaft?
- Wie of wat valt?
- Wie of wat schrijft?

Onderwerp

- Ik
- Hij
- Wij
- De hond
- De pen
- ×

Oefening 1: Schrijf het onderwerp van de zin op.

Hij schrijft de zinnen op.

Hij

1. Ik maak een tekening.
2. Zij koopt een ijsje.
3. Wij gaan naar het bos.
4. Jullie smeren boterhammen.
5. De kat loopt buiten.
6. De fiets valt om.
7. Karel zingt een liedje.
8. Opa werkt in de tuin.

Oefening 4: Maak de tekst af. Vul de werkwoordstam in.

Pannenkoeken bakken

Mmm....lekker! Ik _____ (bakken, tt) pannenkoeken.

Eerst _____ (schillen, tt) en _____ (raspen, tt)

ik de appel. Vervolgens _____ (zeven, tt) ik de bloem.

Daarna _____ (mixen, tt) ik de bloem met zout, kaneel en

de helft van de melk in een kom. Ik _____ (roeren, tt) de

eieren door het beslag. Dan _____ (gieten, tt) ik de rest

van de melk erbij en voeg de geraspte appel toe. Daarna

_____ (verwarmen, tt) ik de boter in de koekenpan.

Het beslag _____ (verdeel, tt) ik met een soeplepel in de

pan. Ik bak de pannenkoeken om en om mooi bruin.

Dit _____ (herhalen, tt) ik tot het beslag op is.

Oefening 5: Vul de stam van het werkwoord in.

1. Waarom _____ (geven, tt) jij hem zoveel cadeautjes?
2. Ik _____ (kruipen, tt) door het gat in de heg.
3. Ik _____ (graven, tt) een diepe kuil in de zandbak.
4. Waarom _____ (kiezen, tt) jij die moeilijke opdracht?
5. Ik _____ (houden, tt) heel veel van mijn huisdieren.
6. Waarom _____ (versturen, tt) jij een brief aan oma?
7. Waarom _____ (redden, tt) je die vogel niet?
8. Hoe _____ (schrijven, tt) ik een goed verhaal?

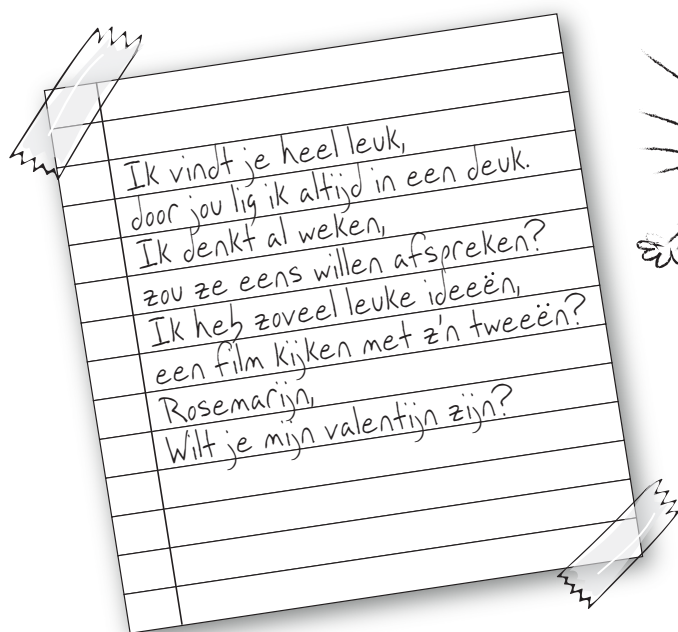
Oefening 6: Verbeter de tekst.

Pepijn heeft in zijn dagboekpagina en in zijn geschreven gedichtje een aantal werkwoorden verkeerd vervoegd en fout gespeld. Zet een streep onder de fouten en schrijf de verbeterde werkwoorden op de lijntjes.

12 februari 2016

Ben jij ook verliefd op iemand?

Ik is verliefd op Rosemarijn, maar helaas weett nu de hele klas het! Noah is ook zo'n pestkop. Roep hij keihard door de klas: 'Pepijn wilt zijn gedicht wel voorlezen!' Mijn gedicht voor Valentijnsdaggaan namelijk over Rosemarijn. Ik schaamt me rot! Als ik er nog aan denk, wordt ik weer zo rood als een tomaat...

Dagboekpagina

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Gedichtje

1. _____
2. _____
3. _____

Oefening 1: blz. 6

1. Ik
2. Zij
3. Wij
4. Jullie
5. De kat
6. De fiets
7. Karel
8. Opa

Oefening 2: blz. 8

Onderwerp veranderen: meerdere antwoorden zijn mogelijk.

1. Vera enkelvoud
2. Hij enkelvoud
3. Wij meervoud
4. Sarah enkelvoud
5. De muis enkelvoud
6. De kleuters meervoud
7. Jullie meervoud
8. Oma enkelvoud
9. U enkelvoud
10. Haar ouders meervoud
11. Jonas enkelvoud
12. Zij meervoud
13. Tes en Lot meervoud
14. We meervoud
15. De hond enkelvoud
16. De vaas enkelvoud
17. De mannen meervoud
18. Het meisje enkelvoud
19. Ravi en Joep meervoud
20. Opa en oma meervoud

Oefening 3: blz. 9

Meerdere antwoorden zijn mogelijk. Deze zijn het meest logisch.

1. De eenden zwemmen in de vijver.
2. De mannen timmeren een boomhut.
3. De honden blaffen al de hele middag.
4. Lisa en Tim lopen samen naar school.
5. De dieven stelen een gouden ketting.
6. De eend zwemt in de vijver.
7. De kaars brandt in de woonkamer.
8. De auto rijdt erg hard.
9. Opa en oma zijn al oud.
10. De man timmert een boomhut.
11. De juffen leggen de sommen uit.
12. De hond blaft al de hele middag.
13. Lisa loopt naar school.
14. De dief steelt een gouden ketting.
15. De kaarsen branden in de woonkamer.
16. De vogel fluit een liedje.
17. De auto's rijden erg hard.
18. De juf legt de sommen uit.
19. De vogels fluiten een liedje.
20. Opa is al oud.